نمک و شیرهٔ میوه‌ها، دو ماده‌ای که زندگی در بیابان‌های داخلی را ممکن کرده‌اند

ساقه‌ها و برگ‌های خشک‌شده‌ی گیاهان بومی، که تا همین چند سال پیش سوخت اصلی خانه‌های روستایی بودند، حالا به‌عنوان ماده‌ی اولیه‌ی صنایع دستی و کاغذسازی دوباره ارزش پیدا کرده‌اند.

گزارش: مهتاب رادمنش

در دشت‌های شرقی استان، جایی که تا ده سال پیش کامیون‌های بزرگ هیزم را از روستاها به شهرها می‌بردند، حالا گروهی از زنان روستا هر صبح زود با داس و طناب راهی بیابان می‌شوند. آن‌ها ساقه‌های خشک گیاهی را جمع می‌کنند که محلی به آن «گز» می‌گویند. این گیاه سال‌ها فقط برای تأمین سوخت خانه‌ها و تنور نانوایی‌ها ارزش داشت. اما امروز، همان ساقه‌ها به ماده‌ی اولیه‌ی کاغذ دست‌ساز، کاشی‌های تزئینی و حتی کامپوزیت‌های سبک تبدیل شده‌اند.

تغییر نگاه به این گیاه از یک پروژه‌ی کوچک آموزشی شروع شد. در سال ۱۴۰۰ گروهی از دانشجویان رشته‌ی طراحی صنعتی دانشگاه هنر و معماری شهر سرخه‌دشت برای گذراندن یکی از واحدهای عملی خود به روستای چاه‌نمک رفتند. آن‌ها می‌خواستند ببینند آیا می‌توان از مواد دور و در دسترس، بدون وابستگی به کارخانه، چیزی ساخت که هم کاربرد داشته باشد و هم ظاهری متفاوت. سرپرست گروه، دکتر فرهاد نیک‌پی، استاد گروه طراحی پارچه و مواد، می‌گوید که در ابتدا هیچ‌کس جدی به آن‌ها نگاه نمی‌کرد. «مردم فکر می‌کردند می‌خواهیم چیزی را که ارزان است گران کنیم. اما ما فقط می‌خواستیم نشان بدهیم که یک ماده‌ی بی‌ارزش، با دست درست، می‌تواند چه چیزهایی بشود.»

گز گیاهی است که در خاک‌های شور و کم‌آب رشد می‌کند و بخش زیادی از ساقه‌هایش پس از خشک شدن توخالی می‌ماند. همین ساختار لوله‌ای باعث می‌شود وقتی خمیر کاغذ روی آن کشیده می‌شود، کاغذ نهایی سبک اما مقاوم باشد. برای تبدیل ساقه‌ها به خمیر، ابتدا آن‌ها را خرد می‌کنند و سپس چند ساعت در محلول رقیق سود می‌جوشانند تا لیگنین و مواد چسبنده‌ی داخلی جدا شود. بعد از شستن و الک کردن، الیاف آماده‌ی کار می‌شوند. یکی از اعضای تیم، مهندس شیرین کاوه‌پور، که مسئول بخش شیمی فرایند بود، می‌گوید آزمایش‌ها ماه‌ها طول کشید. «گاهی کاغذ خوب درمی‌آمد، اما وقتی خشک می‌شد ترک برمی‌داشت. مجبور بودیم مقدار خمیر، فشار و زمان خشک شدن را دقیق یادداشت کنیم تا بفهمیم مشکل از کجاست.»

در مرحله‌ی بعد، گروه با بافندگان محلی همکاری کرد تا ببیند این کاغذ در کنار پارچه چه رفتاری دارد. نتیجه کتاب‌هایی با جلد ترکیبی از کاغذ گز و پارچه‌ی کرباس بود که توجه زیادی در نمایشگاه پایان‌نامه‌ها جلب کرد. بعضی از داوران پیشنهاد دادند که این ترکیب می‌تواند برای جعبه‌های هدیه و کارت‌های دعوت هم استفاده شود. همین پیشنهادها باعث شد گروه تصمیم بگیرد کار را جدی‌تر دنبال کند.

امروز این کار دیگر فقط یک پروژه‌ی دانشجویی نیست. در روستای چاه‌نمک یک کارگاه کوچک راه افتاده که ۱۲ زن روستا در آن کار می‌کنند. آن‌ها نه‌تنها ساقه‌ها را جمع می‌کنند، بلکه خمیر را آماده می‌کنند، کاغذ را قالب می‌زنند و محصول را بسته‌بندی می‌کنند. سفارش‌ها از شهرهای مختلف می‌رسد و گاهی کار به حدی زیاد می‌شود که زن‌ها مجبور می‌شوند شب‌ها هم کار کنند. برای بسیاری از آن‌ها، این اولین درآمدی است که مستقیم به دست خودشان می‌رسد، بدون واسطه‌ای که بیشتر سود را ببرد.

با این حال، همه‌چیز ساده پیش نرفته است. تأمین مداوم ساقه‌ها یکی از بزرگ‌ترین چالش‌هاست. اگر بارندگی کم باشد، گیاه رشد نمی‌کند و اگر بیش از حد زیاد شود، جمع‌آوری سخت می‌شود. برای همین، گروه با همکاری اداره‌ی منابع طبیعی منطقه برنامه‌ای برای کشت دوباره‌ی گز در قطعه‌هایی از زمین‌های رها شده تهیه کرده است. قرار است از سال آینده حدود ۴۰ هکتار به این کار اختصاص پیدا کند. مسئولان محلی امیدوارند این طرح به درآمد پایدار بیشتری برای خانوارها منجر شود.

(ادامه‌ی گزارش در صفحه‌ی ۱۴)

صنایع‌دستی‌های سفالی سنندج کاربنگ، هنر چینی در هنرستانی در نزدیکی شهر ۱۴ ۰ ۵ ۱۴ را به پیشه‌ای شغلی سفتند دارد

گزارش: مهتاب رادمنش

در دشت‌های شرقی استان، جایی که تا ده سال پیش کامیون‌های بزرگ هیزم را از روستاها به شهرها می‌بردند، حالا گروهی از زنان روستا هر صبح زود با داس و طناب راهی بیابان می‌شوند. آن‌ها ساقه‌های خشک گیاهی را جمع می‌کنند که محلی به آن «گز» می‌گویند. این گیاه سال‌ها فقط برای تأمین سوخت خانه‌ها و تنور نانوایی‌ها ارزش داشت. اما امروز، همان ساقه‌ها به ماده‌ی اولیه‌ی کاغذ دست‌ساز، کاشی‌های تزئینی و حتی کامپوزیت‌های سبک تبدیل شده‌اند.

تغییر نگاه به این گیاه از یک پروژه‌ی کوچک آموزشی شروع شد. در سال ۱۴۰۰ گروهی از دانشجویان رشته‌ی طراحی صنعتی دانشگاه هنر و معماری شهر سرخه‌دشت برای گذراندن یکی از واحدهای عملی خود به روستای چاه‌نمک رفتند. آن‌ها می‌خواستند ببینند آیا می‌توان از مواد دور و در دسترس، بدون وابستگی به کارخانه، چیزی ساخت که هم کاربرد داشته باشد و هم ظاهری متفاوت. سرپرست گروه، دکتر فرهاد نیک‌پی، استاد گروه طراحی پارچه و مواد، می‌گوید که در ابتدا هیچ‌کس جدی به آن‌ها نگاه نمی‌کرد. «مردم فکر می‌کردند می‌خواهیم چیزی را که ارزان است گران کنیم. اما ما فقط می‌خواستیم نشان بدهیم که یک ماده‌ی بی‌ارزش، با دست درست، می‌تواند چه چیزهایی بشود.»

گز گیاهی است که در خاک‌های شور و کم‌آب رشد می‌کند و بخش زیادی از ساقه‌هایش پس از خشک شدن توخالی می‌ماند. همین ساختار لوله‌ای باعث می‌شود وقتی خمیر کاغذ روی آن کشیده می‌شود، کاغذ نهایی سبک اما مقاوم باشد. برای تبدیل ساقه‌ها به خمیر، ابتدا آن‌ها را خرد می‌کنند و سپس چند ساعت در محلول رقیق سود می‌جوشانند تا لیگنین و مواد چسبنده‌ی داخلی جدا شود. بعد از شستن و الک کردن، الیاف آماده‌ی کار می‌شوند. یکی از اعضای تیم، مهندس شیرین کاوه‌پور، که مسئول بخش شیمی فرایند بود، می‌گوید آزمایش‌ها ماه‌ها طول کشید. «گاهی کاغذ خوب درمی‌آمد، اما وقتی خشک می‌شد ترک برمی‌داشت. مجبور بودیم مقدار خمیر، فشار و زمان خشک شدن را دقیق یادداشت کنیم تا بفهمیم مشکل از کجاست.»

در مرحله‌ی بعد، گروه با بافندگان محلی همکاری کرد تا ببیند این کاغذ در کنار پارچه چه رفتاری دارد. نتیجه کتاب‌هایی با جلد ترکیبی از کاغذ گز و پارچه‌ی کرباس بود که توجه زیادی در نمایشگاه پایان‌نامه‌ها جلب کرد. بعضی از داوران پیشنهاد دادند که این ترکیب می‌تواند برای جعبه‌های هدیه و کارت‌های دعوت هم استفاده شود. همین پیشنهادها باعث شد گروه تصمیم بگیرد کار را جدی‌تر دنبال کند.

امروز این کار دیگر فقط یک پروژه‌ی دانشجویی نیست. در روستای چاه‌نمک یک کارگاه کوچک راه افتاده که ۱۲ زن روستا در آن کار می‌کنند. آن‌ها نه‌تنها ساقه‌ها را جمع می‌کنند، بلکه خمیر را آماده می‌کنند، کاغذ را قالب می‌زنند و محصول را بسته‌بندی می‌کنند. سفارش‌ها از شهرهای مختلف می‌رسد و گاهی کار به حدی زیاد می‌شود که زن‌ها مجبور می‌شوند شب‌ها هم کار کنند. برای بسیاری از آن‌ها، این اولین درآمدی است که مستقیم به دست خودشان می‌رسد، بدون واسطه‌ای که بیشتر سود را ببرد.

با این حال، همه‌چیز ساده پیش نرفته است. تأمین مداوم ساقه‌ها یکی از بزرگ‌ترین چالش‌هاست. اگر بارندگی کم باشد، گیاه رشد نمی‌کند و اگر بیش از حد زیاد شود، جمع‌آوری سخت می‌شود. برای همین، گروه با همکاری اداره‌ی منابع طبیعی منطقه برنامه‌ای برای کشت دوباره‌ی گز در قطعه‌هایی از زمین‌های رها شده تهیه کرده است. قرار است از سال آینده حدود ۴۰ هکتار به این کار اختصاص پیدا کند. مسئولان محلی امیدوارند این طرح به درآمد پایدار بیشتری برای خانوارها منجر شود.

(ادامه‌ی گزارش در صفحه‌ی ۱۴)

ساقه‌ها و برگ‌های خشک‌شده‌ی گیاهان بومی، که تا همین چند سال پیش سوخت اصلی خانه‌های روستایی بودند، حالا به‌عنوان ماده‌ی اولیه‌ی صنایع دستی و کاغذسازی دوباره ارزش پیدا کرده‌اند.

گزارش: مهتاب رادمنش

در دشت‌های شرقی استان، جایی که تا ده سال پیش کامیون‌های بزرگ هیزم را از روستاها به شهرها می‌بردند، حالا گروهی از زنان روستا هر صبح زود با داس و طناب راهی بیابان می‌شوند. آن‌ها ساقه‌های خشک گیاهی را جمع می‌کنند که محلی به آن «گز» می‌گویند. این گیاه سال‌ها فقط برای تأمین سوخت خانه‌ها و تنور نانوایی‌ها ارزش داشت. اما امروز، همان ساقه‌ها به ماده‌ی اولیه‌ی کاغذ دست‌ساز، کاشی‌های تزئینی و حتی کامپوزیت‌های سبک تبدیل شده‌اند.

تغییر نگاه به این گیاه از یک پروژه‌ی کوچک آموزشی شروع شد. در سال ۱۴۰۰ گروهی از دانشجویان رشته‌ی طراحی صنعتی دانشگاه هنر و معماری شهر سرخه‌دشت برای گذراندن یکی از واحدهای عملی خود به روستای چاه‌نمک رفتند. آن‌ها می‌خواستند ببینند آیا می‌توان از مواد دور و در دسترس، بدون وابستگی به کارخانه، چیزی ساخت که هم کاربرد داشته باشد و هم ظاهری متفاوت. سرپرست گروه، دکتر فرهاد نیک‌پی، استاد گروه طراحی پارچه و مواد، می‌گوید که در ابتدا هیچ‌کس جدی به آن‌ها نگاه نمی‌کرد. «مردم فکر می‌کردند می‌خواهیم چیزی را که ارزان است گران کنیم. اما ما فقط می‌خواستیم نشان بدهیم که یک ماده‌ی بی‌ارزش، با دست درست، می‌تواند چه چیزهایی بشود.»

گز گیاهی است که در خاک‌های شور و کم‌آب رشد می‌کند و بخش زیادی از ساقه‌هایش پس از خشک شدن توخالی می‌ماند. همین ساختار لوله‌ای باعث می‌شود وقتی خمیر کاغذ روی آن کشیده می‌شود، کاغذ نهایی سبک اما مقاوم باشد. برای تبدیل ساقه‌ها به خمیر، ابتدا آن‌ها را خرد می‌کنند و سپس چند ساعت در محلول رقیق سود می‌جوشانند تا لیگنین و مواد چسبنده‌ی داخلی جدا شود. بعد از شستن و الک کردن، الیاف آماده‌ی کار می‌شوند. یکی از اعضای تیم، مهندس شیرین کاوه‌پور، که مسئول بخش شیمی فرایند بود، می‌گوید آزمایش‌ها ماه‌ها طول کشید. «گاهی کاغذ خوب درمی‌آمد، اما وقتی خشک می‌شد ترک برمی‌داشت. مجبور بودیم مقدار خمیر، فشار و زمان خشک شدن را دقیق یادداشت کنیم تا بفهمیم مشکل از کجاست.»

در مرحله‌ی بعد، گروه با بافندگان محلی همکاری کرد تا ببیند این کاغذ در کنار پارچه چه رفتاری دارد. نتیجه کتاب‌هایی با جلد ترکیبی از کاغذ گز و پارچه‌ی کرباس بود که توجه زیادی در نمایشگاه پایان‌نامه‌ها جلب کرد. بعضی از داوران پیشنهاد دادند که این ترکیب می‌تواند برای جعبه‌های هدیه و کارت‌های دعوت هم استفاده شود. همین پیشنهادها باعث شد گروه تصمیم بگیرد کار را جدی‌تر دنبال کند.

امروز این کار دیگر فقط یک پروژه‌ی دانشجویی نیست. در روستای چاه‌نمک یک کارگاه کوچک راه افتاده که ۱۲ زن روستا در آن کار می‌کنند. آن‌ها نه‌تنها ساقه‌ها را جمع می‌کنند، بلکه خمیر را آماده می‌کنند، کاغذ را قالب می‌زنند و محصول را بسته‌بندی می‌کنند. سفارش‌ها از شهرهای مختلف می‌رسد و گاهی کار به حدی زیاد می‌شود که زن‌ها مجبور می‌شوند شب‌ها هم کار کنند. برای بسیاری از آن‌ها، این اولین درآمدی است که مستقیم به دست خودشان می‌رسد، بدون واسطه‌ای که بیشتر سود را ببرد.

با این حال، همه‌چیز ساده پیش نرفته است. تأمین مداوم ساقه‌ها یکی از بزرگ‌ترین چالش‌هاست. اگر بارندگی کم باشد، گیاه رشد نمی‌کند و اگر بیش از حد زیاد شود، جمع‌آوری سخت می‌شود. برای همین، گروه با همکاری اداره‌ی منابع طبیعی منطقه برنامه‌ای برای کشت دوباره‌ی گز در قطعه‌هایی از زمین‌های رها شده تهیه کرده است. قرار است از سال آینده حدود ۴۰ هکتار به این کار اختصاص پیدا کند. مسئولان محلی امیدوارند این طرح به درآمد پایدار بیشتری برای خانوارها منجر شود.

(ادامه‌ی گزارش در صفحه‌ی ۱۴)

صنایع‌دستی‌های سفالی سنندج کاربنگ، هنر چینی در هنرستانی در نزدیکی شهر ۱۴ ۰ ۵ ۱۴ را به پیشه‌ای شغلی سفتند دارد

گزارش: مهتاب رادمنش

در دشت‌های شرقی استان، جایی که تا ده سال پیش کامیون‌های بزرگ هیزم را از روستاها به شهرها می‌بردند، حالا گروهی از زنان روستا هر صبح زود با داس و طناب راهی بیابان می‌شوند. آن‌ها ساقه‌های خشک گیاهی را جمع می‌کنند که محلی به آن «گز» می‌گویند. این گیاه سال‌ها فقط برای تأمین سوخت خانه‌ها و تنور نانوایی‌ها ارزش داشت. اما امروز، همان ساقه‌ها به ماده‌ی اولیه‌ی کاغذ دست‌ساز، کاشی‌های تزئینی و حتی کامپوزیت‌های سبک تبدیل شده‌اند.

تغییر نگاه به این گیاه از یک پروژه‌ی کوچک آموزشی شروع شد. در سال ۱۴۰۰ گروهی از دانشجویان رشته‌ی طراحی صنعتی دانشگاه هنر و معماری شهر سرخه‌دشت برای گذراندن یکی از واحدهای عملی خود به روستای چاه‌نمک رفتند. آن‌ها می‌خواستند ببینند آیا می‌توان از مواد دور و در دسترس، بدون وابستگی به کارخانه، چیزی ساخت که هم کاربرد داشته باشد و هم ظاهری متفاوت. سرپرست گروه، دکتر فرهاد نیک‌پی، استاد گروه طراحی پارچه و مواد، می‌گوید که در ابتدا هیچ‌کس جدی به آن‌ها نگاه نمی‌کرد. «مردم فکر می‌کردند می‌خواهیم چیزی را که ارزان است گران کنیم. اما ما فقط می‌خواستیم نشان بدهیم که یک ماده‌ی بی‌ارزش، با دست درست، می‌تواند چه چیزهایی بشود.»

گز گیاهی است که در خاک‌های شور و کم‌آب رشد می‌کند و بخش زیادی از ساقه‌هایش پس از خشک شدن توخالی می‌ماند. همین ساختار لوله‌ای باعث می‌شود وقتی خمیر کاغذ روی آن کشیده می‌شود، کاغذ نهایی سبک اما مقاوم باشد. برای تبدیل ساقه‌ها به خمیر، ابتدا آن‌ها را خرد می‌کنند و سپس چند ساعت در محلول رقیق سود می‌جوشانند تا لیگنین و مواد چسبنده‌ی داخلی جدا شود. بعد از شستن و الک کردن، الیاف آماده‌ی کار می‌شوند. یکی از اعضای تیم، مهندس شیرین کاوه‌پور، که مسئول بخش شیمی فرایند بود، می‌گوید آزمایش‌ها ماه‌ها طول کشید. «گاهی کاغذ خوب درمی‌آمد، اما وقتی خشک می‌شد ترک برمی‌داشت. مجبور بودیم مقدار خمیر، فشار و زمان خشک شدن را دقیق یادداشت کنیم تا بفهمیم مشکل از کجاست.»

در مرحله‌ی بعد، گروه با بافندگان محلی همکاری کرد تا ببیند این کاغذ در کنار پارچه چه رفتاری دارد. نتیجه کتاب‌هایی با جلد ترکیبی از کاغذ گز و پارچه‌ی کرباس بود که توجه زیادی در نمایشگاه پایان‌نامه‌ها جلب کرد. بعضی از داوران پیشنهاد دادند که این ترکیب می‌تواند برای جعبه‌های هدیه و کارت‌های دعوت هم استفاده شود. همین پیشنهادها باعث شد گروه تصمیم بگیرد کار را جدی‌تر دنبال کند.

امروز این کار دیگر فقط یک پروژه‌ی دانشجویی نیست. در روستای چاه‌نمک یک کارگاه کوچک راه افتاده که ۱۲ زن روستا در آن کار می‌کنند. آن‌ها نه‌تنها ساقه‌ها را جمع می‌کنند، بلکه خمیر را آماده می‌کنند، کاغذ را قالب می‌زنند و محصول را بسته‌بندی می‌کنند. سفارش‌ها از شهرهای مختلف می‌رسد و گاهی کار به حدی زیاد می‌شود که زن‌ها مجبور می‌شوند شب‌ها هم کار کنند. برای بسیاری از آن‌ها، این اولین درآمدی است که مستقیم به دست خودشان می‌رسد، بدون واسطه‌ای که بیشتر سود را ببرد.

با این حال، همه‌چیز ساده پیش نرفته است. تأمین مداوم ساقه‌ها یکی از بزرگ‌ترین چالش‌هاست. اگر بارندگی کم باشد، گیاه رشد نمی‌کند و اگر بیش از حد زیاد شود، جمع‌آوری سخت می‌شود. برای همین، گروه با همکاری اداره‌ی منابع طبیعی منطقه برنامه‌ای برای کشت دوباره‌ی گز در قطعه‌هایی از زمین‌های رها شده تهیه کرده است. قرار است از سال آینده حدود ۴۰ هکتار به این کار اختصاص پیدا کند. مسئولان محلی امیدوارند این طرح به درآمد پایدار بیشتری برای خانوارها منجر شود.

(ادامه‌ی گزارش در صفحه‌ی ۱۴)

صنایع‌دستی‌های سفالی سنندج کاربنگ، هنر چینی در هنرستانی در نزدیکی شهر ۱۴ ۰ ۵ ۱۴ را به پیشه‌ای شغلی سفتند دارد

گزارش: مهتاب رادمنش

در دشت‌های شرقی استان، جایی که تا ده سال پیش کامیون‌های بزرگ هیزم را از روستاها به شهرها می‌بردند، حالا گروهی از زنان روستا هر صبح زود با داس و طناب راهی بیابان می‌شوند. آن‌ها ساقه‌های خشک گیاهی را جمع می‌کنند که محلی به آن «گز» می‌گویند. این گیاه سال‌ها فقط برای تأمین سوخت خانه‌ها و تنور نانوایی‌ها ارزش داشت. اما امروز، همان ساقه‌ها به ماده‌ی اولیه‌ی کاغذ دست‌ساز، کاشی‌های تزئینی و حتی کامپوزیت‌های سبک تبدیل شده‌اند.

تغییر نگاه به این گیاه از یک پروژه‌ی کوچک آموزشی شروع شد. در سال ۱۴۰۰ گروهی از دانشجویان رشته‌ی طراحی صنعتی دانشگاه هنر و معماری شهر سرخه‌دشت برای گذراندن یکی از واحدهای عملی خود به روستای چاه‌نمک رفتند. آن‌ها می‌خواستند ببینند آیا می‌توان از مواد دور و در دسترس، بدون وابستگی به کارخانه، چیزی ساخت که هم کاربرد داشته باشد و هم ظاهری متفاوت. سرپرست گروه، دکتر فرهاد نیک‌پی، استاد گروه طراحی پارچه و مواد، می‌گوید که در ابتدا هیچ‌کس جدی به آن‌ها نگاه نمی‌کرد. «مردم فکر می‌کردند می‌خواهیم چیزی را که ارزان است گران کنیم. اما ما فقط می‌خواستیم نشان بدهیم که یک ماده‌ی بی‌ارزش، با دست درست، می‌تواند چه چیزهایی بشود.»

گز گیاهی است که در خاک‌های شور و کم‌آب رشد می‌کند و بخش زیادی از ساقه‌هایش پس از خشک شدن توخالی می‌ماند. همین ساختار لوله‌ای باعث می‌شود وقتی خمیر کاغذ روی آن کشیده می‌شود، کاغذ نهایی سبک اما مقاوم باشد. برای تبدیل ساقه‌ها به خمیر، ابتدا آن‌ها را خرد می‌کنند و سپس چند ساعت در محلول رقیق سود می‌جوشانند تا لیگنین و مواد چسبنده‌ی داخلی جدا شود. بعد از شستن و الک کردن، الیاف آماده‌ی کار می‌شوند. یکی از اعضای تیم، مهندس شیرین کاوه‌پور، که مسئول بخش شیمی فرایند بود، می‌گوید آزمایش‌ها ماه‌ها طول کشید. «گاهی کاغذ خوب درمی‌آمد، اما وقتی خشک می‌شد ترک برمی‌داشت. مجبور بودیم مقدار خمیر، فشار و زمان خشک شدن را دقیق یادداشت کنیم تا بفهمیم مشکل از کجاست.»

در مرحله‌ی بعد، گروه با بافندگان محلی همکاری کرد تا ببیند این کاغذ در کنار پارچه چه رفتاری دارد. نتیجه کتاب‌هایی با جلد ترکیبی از کاغذ گز و پارچه‌ی کرباس بود که توجه زیادی در نمایشگاه پایان‌نامه‌ها جلب کرد. بعضی از داوران پیشنهاد دادند که این ترکیب می‌تواند برای جعبه‌های هدیه و کارت‌های دعوت هم استفاده شود. همین پیشنهادها باعث شد گروه تصمیم بگیرد کار را جدی‌تر دنبال کند.

امروز این کار دیگر فقط یک پروژه‌ی دانشجویی نیست. در روستای چاه‌نمک یک کارگاه کوچک راه افتاده که ۱۲ زن روستا در آن کار می‌کنند. آن‌ها نه‌تنها ساقه‌ها را جمع می‌کنند، بلکه خمیر را آماده می‌کنند، کاغذ را قالب می‌زنند و محصول را بسته‌بندی می‌کنند. سفارش‌ها از شهرهای مختلف می‌رسد و گاهی کار به حدی زیاد می‌شود که زن‌ها مجبور می‌شوند شب‌ها هم کار کنند. برای بسیاری از آن‌ها، این اولین درآمدی است که مستقیم به دست خودشان می‌رسد، بدون واسطه‌ای که بیشتر سود را ببرد.

با این حال، همه‌چیز ساده پیش نرفته است. تأمین مداوم ساقه‌ها یکی از بزرگ‌ترین چالش‌هاست. اگر بارندگی کم باشد، گیاه رشد نمی‌کند و اگر بیش از حد زیاد شود، جمع‌آوری سخت می‌شود. برای همین، گروه با همکاری اداره‌ی منابع طبیعی منطقه برنامه‌ای برای کشت دوباره‌ی گز در قطعه‌هایی از زمین‌های رها شده تهیه کرده است. قرار است از سال آینده حدود ۴۰ هکتار به این کار اختصاص پیدا کند. مسئولان محلی امیدوارند این طرح به درآمد پایدار بیشتری برای خانوارها منجر شود.

(ادامه‌ی گزارش در صفحه‌ی ۱۴)